

Yttrande

Datum	Diarienummer	Sida
2021-12-13	2780/21	1 (3)
	Er beteckning	
	M2021/02019	

Handläggare
Kristina Sjödin
Dok. ansvar/Godkänd/Projektägare

m.remissvar@regeringskansliet.se

Organisation/Område
SFV TEKNIK

Yttrande avseende Miljödepartementets promemoria om Säkerheter vid hantering av utvinningsavfall

Ert diarienummer M2021/02019

Inledning

Statens fastighetsverk (SFV) har mottagit en remiss av promemorian Säkerheter vid hantering av utvinningsavfall. Promemorian föreslår ändringar i miljöbalken och utvinningsavfallsförordningen med tillhörande bestämmelser och nya bestämmelser om säkerhetens utformning och om hur tillsyn ska bedrivas.

SFV:s uppdrag och fastigheter

SFV ansvarar för att förvalta en viss del av statens fasta egendom. Verket ska inom sitt uppdrag bidra till ett hållbart byggande och en hållbar förvaltning. SFV förvaltar en sjundedel av Sveriges yta och cirka 4000 byggnader. Många av SFV:s objekt är statliga byggnadsminnen med skyddsföreskrifter.

SFV yttrar sig i detta remissvar utifrån perspektivet som fastighetsförvaltare.

Sammanfattning

SFV ser positivt på förslagen i utredningen. Krav på redovisning av avfallshanteringsplaner i samband med tillståndsgivning av en utvinningsverksamhet ger bättre förutsättningar för rättvisande kostnadsberäkningar av ställda ekonomiska säkerheter. Tillsammans med förslaget på nya bestämmelser om säkerhetens form och hur tillsyn ska bedrivas kommer risken för staten att behöva bekosta åtgärder av nedlagda utvinningsavfallsanläggningar att minska. SFV vill här framhålla att det ur fastighetsägarens perspektiv är viktigt att gränsdragningen för vad som ingår i kostnader för stängning, återställning och uppföljning är tydlig. Även underhåll av anläggningsdelar som inte utgör utvinningsavfall men som är en förutsättning för att återställning och uppföljning ska kunna genomföras bör ingå i beräkningen av säkerheter.

SFV har i övrigt inga synpunkter på förslaget.

Hur SFV berörs av förslaget

Statens fastighetsverk förvaltar 6,5 miljoner hektar skog och mark runt om i Sverige. I Jämtland och Härjedalen förvaltar vi renbetesfjällen, i Norrbottens och Västerbottens län rennäringens åretruntmarker och i södra Sverige skogar som utgör en del av kulturhistoriska helhetsmiljöer som exempelvis kungsgårdar. På de fastigheter i norra Sverige som SFV förvaltar finns både pågående och nedlagda gruvor. Flertalet av gruvorna är nedlagda sedan lång tid tillbaka och det saknas en ansvarig verksamhetsutövare enligt 10 kap. miljöbalken. År 2020 övertog SFV en fastighet från Blaikengruvans konkursbo på uppdrag av regeringen,

Projektnummer

Datum

Yttrande

Diarienummer

Sida

2021-12-13

2780/21

2 (3)

Objektnummer

Er beteckning

M2021/02019

i syfte att möjliggöra en efterbehandling med statliga medel. Att staten bekostar efterbehandlingen av Blaikengruvan är en direkt följd av en för lågt ställd säkerhet i samband med tillståndsgivning, ett scenario som förslaget i rubricerad utredning syftar till att förhindra.

Utredningens förslag behandlar pågående utvinningsverksamheter med krav på avfallshanteringsplaner eller verksamheter som står i begrepp att söka tillstånd för utvinningsverksamhet. SFV berörs indirekt av förslaget, i bemärkelsen att risken minskar för att staten som fastighetsägare får stå för kostnader till följd av att en verksamhetsutövare som bedriver utvinningsverksamhet på statens mark går i konkurs.

SFV:s synpunkter

SFV ser positivt på förslagen i utredningen. Krav på redovisning av avfallshanteringsplaner i samband med tillståndsgivning av en utvinningsverksamhet ger bättre förutsättningar för rättvisande kostnadsberäkningar av ställda ekonomiska säkerheter. Vidare ger krav på översyn av avfallshanteringsplanen minst vart femte år eller i samband med förändrad verksamhet bättre förutsättningar för att ställda ekonomiska säkerheter bygger på aktuellt underlag. Att Riksgäldskontoret ges ett särskilt uppdrag att bedöma säkerhetens storlek i samband med tillståndsgivning och bedriva tillsyn kommer därtill att öka sannolikheten för att ställda säkerheter är tillräckliga för att täcka kostnader som är förknippade med stängning och återställning av en utvinningsavfallsanläggning. Allt sammantaget bör förslaget leda till minskad risk för staten att behöva bekosta åtgärder.

SFV uppfattar att, med avfallshanteringsplanen som underlag, ska alla kostnader som härrör till en utvinningsavfallsanläggning ingå i beräkningen av den ekonomiska säkerheten. Det är dock, som anges i utredningen, svårt att specificera samtliga konkreta åtgärder som kan komma ifråga vid beräkning av säkerhet. Utgångspunkten för att avgöra vilka åtgärder som säkerheten ska täcka är principen om förorenaren betalar (polluters pay principle, PPP) i miljöbalken. Säkerheten ska täcka alla åtgärder som krävs för stängning av verksamheten, återställning av området där verksamheten bedrivits, samt uppföljning av den stängda verksamheten. SFV vill här framhålla att det ur fastighetsägarens perspektiv är viktigt att gränsdragningen för vad som ingår i kostnader för stängning, återställning och uppföljning är tydlig. Även underhåll av anläggningsdelar som inte utgör utvinningsavfall men som är en förutsättning för att återställning och uppföljning ska kunna genomföras bör ingå i beräkningen av säkerheter.

Därutöver har SFV inga synpunkter på eller kommentarer till författningsförslagen som sådana. Inte heller har SFV synpunkter på ikraftträdande, övergångsbestämmelser och genomförandefrågor.

Projektnummer

Datum

Yttrande

Diarienummer

Sida

2021-12-13

2780/21

3 (3)

Objektnummer

Er beteckning

M2021/02019

Beslut

I detta ärende har generaldirektör Ingrid Eiken Holmgren beslutat. Miljöspecialist Kristina Sjödin har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljöspecialist Marie Sjöstrand, samordnare Christian Levander, enhetschef Kjell Isaksson, rättschef Mats Wiberg, finansdirektör Mats Wikström och direktör Annakarin Wiberg deltagit.

Ingrid Eiken Holmgren
Generaldirektör

Kristina Sjödin
Miljöspecialist